

בס"ד. ש"פ שלח, מבה"ח תמוז, ה'תשט"ז

(הנחה בלתי מוגה)

ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה¹, דמצות חלה היא שכל עיסה, היינו אחרי טחינה ולישה, צריך להפריש ממנה חלה וליתנה לכהן, וחלה זו קוראה הכתוב בשם תרומה. ואיתא במדרש² דמצות חלה ניתנה לנשים כדי לתקן חטא עה"ד, דכיון שהאשה קלקלה חלתו של עולם, דקאי על אדה"ר, יציר כפיו של הקב"ה³, שנקרא חלתו של עולם, הנה ע"י מצות חלה שניתנה לנשים נתקן החטא. ומובן מזה שמצות חלה הו"ע כללי, דכיון שמצות חלה היא תקון על חטא עה"ד, שחטא זה הי' קלקול כללי, שע"ז נקנסה מיתה לו ולדורותיו אחריו⁴, הרי מובן שגם חלה הו"ע כללי, שהרי כל תקון צ"ל מעין הקלקול, וכיון שמצות חלה היא תקון על חטא עה"ד, קלקול כללי, הרי מובן שגם מצות חלה הו"ע כללי.

ויובן זה⁵ בהקדים מרז"ל⁶ אם אין קמח אין תורה, דקמח הוא לחם מן הארץ, ותורה היא לחם מן השמים, וצריך להיות שניהם דוקא, כמאמר המשנה⁷ כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטילה, ויפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עון, דהיינו שבכדי להשכיח ולתקן את חטא עה"ד צ"ל יגיעת שניהם דייקא, תורה וקמח. והנה, ב' הענינים דתורה וקמח בגשמיות, הם לפי שגם ברוחניות (בענין התומ"צ) גופא יש ג"כ ב' הענינים, לימוד התורה ועבודת התפלה. דתורה היא מלמעלה למטה, כמ"ש⁸ תען לשוני אמרתך, כעונה אחר הקורא⁹, והיינו שאינו שום מציאות, כי אם שמקבל ההמשכה וההשפעה מלמעלה.

הגהות — בד"ה והי' באכלכם תרין (סה"מ תרין ע' שסח ואילך).
6) אבות פ"ג מ"ז. — הפרק שאומרים בשבת זו.
7) שם פ"ב מ"ב.
8) תהלים קיט, קעב.
9) ע"ד סוכה לח, ב. וראה תו"א יתרו סו, ב. לקו"ת שה"ש מד, ב. ובכ"מ.

---

1) פרשתנו טו, כ.
2) ראה ירושלמי שבת פ"ב ה"ו. וראה ב"ר ריש פי"ד.
3) ראה ב"ר פכ"ד, ה.
4) ראה שבת נה, ב. וראה רמב"ן ורבינו בחיי בראשית ב, יז.
5) בהבא לקמן — ראה ד"ה ראשית עריסותיכם תרכ"ז. תרכ"ט (סה"מ תרכ"ז ע' שלב ואילך. תרכ"ט ע' רמב ואילך). ובתוס'

ותפלה היא מלמטה למעלה, כמ"ש¹⁰ סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, דקאי על עבודת התפלה שענינה הוא העלאה מלמטה למעלה. וב' ענינים אלו דתורה ותפלה הם ברוחניות, ומהם נמשך גם בגשמיות הענין דתורה וקמח, דקמח הוא לחם מן הארץ, דוגמת ענין התפלה שהיא העלאה מלמטה למעלה, וכשם שבעבודת האדם צריך להיות ג"כ קו התפלה ואינו מספיק לימוד התורה בלבד, כמ"כ גם בגשמיות צריך להיות תורה עם דרך ארץ דוקא, כמרז"ל¹¹ הרבה עשו כר' ישמעאל ועלתה בידם [והיינו, דעם היות שהעסק בדרך ארץ גופא הוא ג"כ ע"פ התורה, כמ"ש בתחלת פרשה שני' דקריאת שמע והי' אם שמוע תשמעו גו'¹², הרי אח"כ כתיב¹³ ואספת דגנך גו', היינו שצריך להיות גם העסק בדרך ארץ דוקא, תורה עם דרך ארץ]. וברוחניות הוא ענין התורה והתפלה. וב' ענינים אלו בעבודה הוא ענין רצוא ושוב, ובכללות הוא ההפרש בין ב' פרשיות הראשונות דק"ש, ואהבת גו' בכל לבבך ובכל נפשך¹⁴ הוא ענין העבודה דרצוא, והי' אם שמוע תשמעו הוא ענין העבודה דשוב.

(ב) **ולהבין** זה צריך להקדים תחלה משנ"ת במאמרים הקודמים¹⁵ במאמר הזהר¹⁶ תלת קשרין¹⁷ מתקשרין דא בדא ישראל באורייתא ואורייתא בקוב"ה, שע"י התורה מתקשרים ישראל בקוב"ה, דלשון התקשרות מורה על ב' דברים נפרדים דוקא, וא"כ אינו מובן איך שייך בתורה לשון התקשרות, הרי אורייתא וקוב"ה כולא חד¹⁸. ובפרט ע"פ המבואר בההפרש בין תורה למצוות, שבמצוות היחוד הוא כמו באיהו וגרמוהי, שהוא כאיחוד הנשמה באברי הגוף, ובתורה היחוד הוא כמו באיהו וחיהו, שהוא כיחוד הנשמה במוח שבראש, דאורייתא וקוב"ה כולא חד, וא"כ איך שייך בתורה לשון התקשרות. ונתבאר בזה, שבתורה יש ב' מדריגות, גליא דתורה וסתים דאורייתא. ובגליא שבתורה

10) ויצא כח, יב. זח"א רסו, ריש ע"ב.

שו, ריש ע"ב. תקו"ז תמ"ה (פג, א).

11) ברכות לה, ב.

12) עקב יא, יג.

13) שם, יד.

14) ואתחנן, ה.

15) ד"ה אנכי ה"א וד"ה איהו וחיהו

דיום ב' דחג השבועות (תו"מ חט"ז ע' 308

ואילך; ע' 318 ואילך).

16) ח"ג עג, א.

17) ראה סה"מ תרנ"ז ע' כח בשוה"ג.

סה"מ ה"ש"ת ע' 61 בהערת כ"ק אדמו"ר

שליט"א.

18) תניא פ"ד ורפכ"ג בשם הזהר. וראה

זהר ח"א כד, א. ח"ב ס, א. תקו"ז ת"ו

בתחילתו. לקו"ת נצבים מו, א. סה"מ ה"ש"ת

ע' 66.

שייך לשון התקשרות, להיותה מציאות נפרד, לא מבעי בהתורה כפי שירדה למטה בעוה"ז ונתלכשה בדברים גשמיים, אלא גם בלימוד התורה בג"ע, כיון שלימוד ההלכות בג"ע הוא בענין עבודת הנבראים, הרי היא ג"כ מציאות. וגם כמו שהתורה היא באצילות, הרי כיון שגם הלימוד באצילות הוא בענין השמות והספירות שהם לבושים, לכן גם התורה כמו שהיא באצילות היא ג"כ מציאות, ונכללת בכלל גליא דתורה, שבה שייך לשון התקשרות. ומה שאמרו אורייתא וקוב"ה כולא חד, קאי על סתים ופנימיות התורה שלמעלה מאצילות.

אמנם ביאור זה אינו מספיק עדיין, מצד ב' הענינים. דמחד גיסא, אי אפשר לומר שהלשון התקשרות קאי רק על גליא דתורה, שהרי איתא בזהר¹⁶ וכולהו דרגין על דרגין סתים וגליא, דסתים דישראל מתקשר בסתים דאורייתא וסתים דאורייתא בקוב"ה, והיינו שגם על סתים דאורייתא אומרים הלשון התקשרות. והרי אין הכוונה רק על הסתים דגליא, הפנימיות שבנגלה, שהוא לימוד ההלכות בג"ע ובאצילות, דכיון שאמרו שסתים דאורייתא מתקשר בסתים דקוב"ה, הרי כשם שבסתים דקוב"ה הכוונה היא במדריגות היותר נעלות, כמו"כ בסתים דאורייתא הכוונה היא במדריגות היותר עליונות שלמעלה מאצילות. וכמו"כ לאידך גיסא, הרי מ"ש אורייתא וקוב"ה כולא חד, אין הכוונה רק על סתים דאורייתא, אלא גם על גליא דתורה, דמזה גופא שמחלקים בין חיוהי לגרמוהי, שגרמוהי הו"ע המצוות וחיוהי הו"ע התורה, מובן, שכל המדריגות שבתורה הם בכלל חיוהי, דאל"כ הי' צריך לחלק בתורה גופא שפנימיות התורה היא כמו חיוהי וגליא דתורה הוא בכלל גרמוהי, וכיון שאינו מחלק בתורה גופא אלא רק בין תורה למצוות, הרי מובן שכל המדריגות שבתורה הם בכלל חיוהי, גם בחי' גליא דתורה כמו שמלובשת בעוה"ז. וכמבואר בתניא¹⁷ במעלת לימוד התורה, דאורייתא וקוב"ה כולא חד, שכאשר האדם מבין ומשיג איזה ענין בתורה הרי שכלו מוקף מהתורה ומקיף את התורה, הרי שגם על התורה כמו שהיא בהשגת האדם נאמר הלשון אורייתא וקוב"ה כולא חד. ומזה מובן שב' הלשונוות דהתקשרות וכולא חד הם באותה המדריגה גופא, היינו שבכל המדריגות שבתורה ישנם ב' ענינים אלו, הענין דהתקשרות והענין דכולא חד, ואינם סותרים זה לזה.

ג) **והענין** הוא²⁰, דהנה כתיב²¹ קוצותיו תלתלים שחורות כעורב, ודרשו חז"ל²² דקאי על התורה, שעל כל קוץ וקוץ דורשים תילי תילים של הלכות, היינו שהתורה נקראת בשם שערות. ובזהר²³ איתא דקאי על טעמי תורה, היינו שלא רק גליא דתורה הוא בחי' שערות בלבד, אלא גם פנימיות התורה נקראת ג"כ בשם שערות בלבד. וכן מוכן ג"כ ממ"ש²⁴ דלת ראשך כארגמן, דההפרש בין ב' פסוקים אלו הוא שהם בב' בחי' בתורה. דכשם שבפשטות הכתובים הנה מ"ש קוצותיו תלתלים גו' קאי על החתן, ומ"ש דלת ראשך כארגמן קאי על הכלה, כמו"כ הוא ברוחניות הענינים, דמ"ש קוצותיו תלתלים קאי על בחי' ז"א, ומ"ש דלת ראשך כארגמן קאי על בחי' מלכות, וענינם בתורה, דמ"ש דלת ראשך כארגמן קאי על בחי' גליא דתורה, אילנא דטוב ורע²⁵, דכשם שהמלכות רגלי' יורדות מות²⁶, שמתלבשת בכי"ע, כמו"כ הוא גם בבחי' אילנא דטו"ר שהתורה מתלבשת בדברים גשמיים כו'. ומ"ש קוצותיו תלתלים קאי על פנימיות התורה, אילנא דחיי, שאינה מתלבשת בדברים גשמיים, וכמו לימוד ההלכות בג"ע, שלימוד התורה בג"ע הוא באלקות וברוחניות הבריאה. וגם בהבחי' דאילנא דחיי נאמר הלשון דשערות, שהוא רק בחי' שערות בלבד.

ד) **וביאור** הענין, דהנה השערות באדם למטה יונקים חיותם מהמוח שבגולגולת, ואף שיש בהם חיות מהמוח, מ"מ, הרי החיות שבשערות נמשך ע"י הפסק עצם הגולגולת, ולכן אפשר גם לחתוך את השערות מבלי להרגיש שום כאב כלל, דבכל האברים הרי כשחותכים אותם מרגישים כאב, והיינו לפי שבהאברים החיות הוא בגלוי, דכיון שהחיות שבאברים נמשך בדרך ישר בלי הפסק לכן החיות הוא בגלוי, משא"כ השערות אינם כמו שאר האברים, שהם טפלים בלבד, כמרז"ל²⁷ את הטפל לבשרו, ולכן אינו מרגיש כאב כשחותכים השערות, לפי שהחיות שבהם הוא בהעלם. ונמצא, שענין השערות הוא שיש בהם חיות אבל החיות הוא בהעלם. וכמו"כ הוא גם בתורה שנקראת בשם שערות, והיינו שבתורה יש חיות ותענוג, אמנם החיות והתענוג הוא בהעלם,

20) בהבא לקמן — ראה המשך תער"ב
 ח"א ע' שעא ואילך.
 21) שה"ש ה, יא.
 22) ראה עירובין כא, ב. שהש"ר עה"פ.
 23) זהר ח"ב קטז, א. ח"ג קמ, א.
 24) לקו"ת שה"ש ט, ב.
 25) זח"ג קכד, ב (ברע"מ).
 26) משלי ה, ה. וראה אוה"ת נ"ך עה"פ
 27) ח"א ע' תקסד ואילך. ובכ"מ.
 עירובין ד, ב.

שזהו"ע השערות. וכמו שאנו רואים בגליא דתורה שנתלבשה למטה, דאף שהתורה באה בהבנה והשגה, מ"מ, ההבנה וההשגה שבתורה היא אחרי ידיעת כמה יסודות וכללים שאינם מושגים בשכלנו, ורק אחרי ידיעת יסודות אלו, אזי שייך ההבנה וההשגה שבתורה. וכמו כשלומד הלכות ד' רשויות לשבת, הנה אף שמשיג בזה סברות ושכלים עמוקים, הרי כל השגתו היא רק אחרי שידוע את הכללים דד' הרשויות, רשות היחיד רשות הרבים כרמלית ומקום פטור, שכללים אלו, מדוע רה"י הוא כך ורה"ר הוא כך דוקא, אינם מושגים לנו, ורק לאחר זה שייך שישכיל בזה שכלים עמוקים. וכמו"כ הוא בכל ההלכות, שכל השגתנו היא רק לאחר ידיעת כללים יסודות ומושכלות ראשונות שאינם מצד ההשגה. דכללים אלו הם למעלה מהשכל, והו"ע החיות והתענוג שבתורה, שזהו יסוד כל ההשגה, אמנם כללים אלו אינם באים בהשגה, והיינו לפי שהחיות והתענוג הוא בהעלם. והוא כדוגמת ענין השערות, שיש בזה תענוג וחיות אלא שהוא בהעלם. וכמו"כ הוא גם בפנימיות התורה, כמו בלימוד ההלכות בג"ע, ששם יושבין ונהנין מזיו השכינה²⁸, שהוא זיו תורתם ועבודתם, הנה יש בזה ג"כ ב' ענינים אלו, מה שבא בהבנה והשגה, והתענוג שלמעלה מהשגה, שהוא יסוד ההשגה ובא בהעלם.

וכמו"כ הוא גם למעלה יותר בשרש המשכת התורה, שנקרא ג"כ בשם שערות, שיש בזה תענוג והוא בהעלם. דהנה כתיב²⁹ ושער רישי' כעמר נקא, שהוא שערות הראש, ויש ג"כ הענין די"ג תקוני דיקנא, שהוא שערות הזקן. וההפרש ביניהם הוא בדוגמת הפרש שערות הראש ושערות הזקן באדם למטה, דשערות הראש ישנם מיד כשנולד, שנולד עם שערותיו, ושערות הזקן באים כשנתגדל דוקא, והיינו, ששערות הראש הו"ע של קטנות המוחין, ושערות הזקן מורה על מוחין דגדלות, שהרי נת"ל שהשערות יונקים חיותם מהמוח, אלא שבזה גופא הנה שערות הראש יונקים חיותם מבחי' מוחין דקטנות, ושערות הזקן יונקים חיותם מבחי' מוחין דגדלות, ומ"מ החיות שבהם הוא בהעלם. ועד"ז יובן ג"כ בשרש המשכת התורה, שנמשך מבחי' עתיק ואריך, כללות הכתר, שהוא בחי' תענוג, הנה התענוג שבתורה כמו שנמשך מבחי' הכתר הוא ג"כ בבחי' שערות, ויש בזה ב' בחי' קטנות וגדלות, אך בכללות הו"ע השערות, שהחיות והתענוג הוא בהעלם.

ה) **וזהו** מ"ש³⁰ ואהי' אצלו אמון וגו', וחשיב בפסוק זה ה' מדריגות בתורה. דהנה, מ"ש ואהי' אצלו אמון, קאי על התורה כמו שהיא אצלו, אמון מוצנע אמון מכוסה³¹, שהוא מופלא ומכוסה, למעלה לגמרי מגדר הזמן והשינויים, והיינו שהתורה כמו שהיא אצלו היא למעלה גם מהבחי' היותר נעלית דזמן. וממשיך בכתוב ואהי' שעשועים יום יום, כמארז"ל³² אלפים שנה קדמה תורה לעולם, שבבחי' זו יש כבר איזה שייכות לזמן, אך מ"מ הוא למעלה עדיין מבחי' זמן. וממשיך בכתוב משחקת לפניו בכל עת, שהו"ע הכ"ח עתים³³. ואח"כ נאמר משחקת בתבל ארצו, שזהו כמו שהתורה נמשכת כבר בסדר ההשתלשלות. ומסיים בכתוב ושעשועי את בני אדם, דקאי על התורה כמו שניתנה למטה לאדם, ולמטה יותר לבני אדם. והנה, בכל ה' המדריגות שבתורה יש ענין התענוג, שזהו מש"נ הלשון שעשועים או שחוק, והיינו שגם בבחי' את בני אדם נאמר שעשועי, ולאידך גיסא, גם בבחי' היותר נעלית שבתורה יש איזה מציאות, שהרי גם בבחי' ואהי' אצלו אמון, דרשו חז"ל³⁴ א"ת אמון אלא אומן, התורה אומרת אני הייתי כלי אומנתו של הקב"ה, היינו שיש כבר איזה שייכות להתהוות. וזהו"ע השערות שבתורה, דכשם שהשערות עצמם הרי הם מציאות נפרד, לפי שבגילוי אין בהם שום חיות, ולאידך גיסא הרי יש בהם חיות בהעלם, כמו"כ הוא בתורה, שגם כפי שנמשכת בבחי' את בני אדם יש בה הענין דשעשועי. וזהו שהתורה ניתנה למטה, שהכוונה בזה היא שבני אדם ע"י עבודתם יגלו את השעשועים שבתורה.

ו) **ועפ"ז** יובן ב' הלשונוות שבתורה, הלשון דהתקשרות והלשון דאורייתא וקוב"ה כולא חד, שב' לשונות אלו קאי על כל הבחי' שבתורה מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין, ואינם סותרים זה לזה. והיינו, שמצד המציאות שבתורה שייך בה הלשון דהתקשרות, ומ"מ מצד התענוג והחיות שבה הרי אורייתא וקוב"ה כולא חד.

ז) **ובזה** יובן ג"כ הטעם שמי שתורתו אומנתו פטור מתפלה³⁴, דלכאורה אינו מובן, שהרי מזה שאמרו שמי שתורתו אומנתו פטור מתפלה, מוכח, שבתורה יש גם הענין שנפעל ע"י התפלה, וא"כ,

ב. תנחומא וישב ד. וש"נ. זח"ב מט, א.

33 קהלת ג, ב ואילך.

34 שבת יא, א.

30 משלי ח, ל-לא.

31 ב"ר בתחילתו.

32 ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח,

גם מי שאין תורתו אומנתו, הנה בשעה שלומד יפטר מהתפלה, מאחר שההמשכה שצריך להמשיך בתפלה יוכל להמשיך גם ע"י התורה. ומה שאמרו הטעם דמי שאין תורתו אומנתו צריך להפסיק לתפלה, מאחר שמפסיק ומבטל בלא³⁵, עדיין אין זה מובן, שהרי מה שמפסיק ומבטל בלא³⁶ יהי' אח"כ, ואילו בשעה זו הרי הוא לומד, וא"כ למה יפסיק עכשיו לתפלה בשעה שיכול להמשיך זה גם ע"י התורה.

אך הענין יובן ע"פ המבואר בד"ה ראשית עריסותיכם³⁶ בענין תורה ותפלה, שצריך להיות ב' העבודות לפי שבכל אחד מהם יש מעלה. דהנה, תורה היא המשכה מלמעלה למטה, ותפלה היא העלאה מלמטה למעלה. וזהו שהתורה נקראת חיי עולם והתפלה נקראת חיי שעה³⁷, דחיי עולם היינו שהתורה ממשכת חיות בעולם, וחיי שעה היינו שעבודת התפלה ענינה שעה מלשון הפנה³⁸, אַ קער, אַז ער גיט זיך אַ קער מלמטה למעלה ומעלה את כל עניניו למעלה. ויש מעלה בב' הענינים, המעלה בתורה היא להיותה המשכה מלמעלה למטה, והמעלה בתפלה היא לפי שע"י ההעלאה מלמטלמ"ע שהו"ע של התחדשות אזי ממשכים אור חדש. ובזה יובן הטעם דמי שתורתו אומנתו פטור מתפלה, דמי שתורתו אומנתו היינו שהתורה היא אצלו בתמידות בלי שום הפסק ושינוי, ומבואר בכ"מ שכל ענין שהוא בלי שינויים הרי הוא שייך ונמשך מבחי' אני הוי' לא שנית³⁹. ונמצא, שמי שתורתו אומנתו הרי הוא ממשיך בלימוד תורתו בחי' האור חדש שנמשך ע"י התפלה, והוא בחי' אני הוי' לא שנית. והנה, מי שתורתו אומנתו מאיר אצלו בגילוי בחי' התענוג שבתורה שנת"ל, שהוא תענוג פשוט שאינו מורכב בשום דבר, דאף שאצל כולם הרי התענוג שבתורה הוא בהעלם, מ"מ, במי שתורתו אומנתו הרי זה בגילוי. דהנה, במ"ת ניתן גם בחי' התענוג שבתורה, שהרי לעתיד לבוא יהי' הכל בגילוי, וידוע שלא יהי' עוד פעם מתן תורה⁴⁰, לפי שבמ"ת ניתנו כל הענינים, אלא שזהו בהעלם. אמנם, מבואר בספר מגלה עמוקות שבשעת מ"ת המשיך משה רבינו את בחי' התענוג ליחידי סגולה עכ"פ שיהי' אצלם בגילוי, והיינו אצל מי שתורתו אומנתו, ולכן פטור

39) מלאכי ג, ו.

40) סה"מ תרמ"ז ע' פז. תרנ"ו ע' שנו. המשך תרס"ו ע' כג. שם ע' תקמו. תער"ב ח"א ע' שסו. סה"מ עטר"ת ע' רצא. תרפ"ה ע' קצט. תש"ט ע' 57. ועוד.

35) תניא פכ"ג.

36) נסמן לעיל הערה 5.

37) שבת י, א.

38) ראה סה"מ תרל"ו ח"ב ע' שמו.

תרנ"ד ע' שסט. וראה לקו"ת דרושים לר"ה

סא, רע"א. סג, ד.

מהתפלה. ולעתיד יהי זה בגלוי אצל כל ישראל, דזהו מה שאמרו⁴¹ שעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתי, שהוא תענוג הפשוט שאינו מורכב בשום דבר⁴². אמנם מי שאין תורתו אומנתו, צריך להיות אצלו ב' העבודות דתורה ותפלה, שהוא רצוא ושוב, דכמו שהוא נמשך בגשמיות הו"ע קמח ותורה, דיגיעת שניהם דוקא משכחת עון (כנ"ל).

(ח) **ובזה** יובן הענין דמצות חלה, דמצותה הוא בהקמח לאחרי הטחינה ולישה, דענין הטחינה הוא שנעשה פירורים דקים, וענינו בעבודה הוא לב נשבר ונדכה⁴³. ולאחרי ענין הטחינה שעושה עצמו לפירורים, צריך להיות ענין הלישה ע"י מים, והו"ע התורה שנמשלה למים יורדים מגבוה לנמוך⁴⁴, והיינו שצריך להיות ב' העבודות דתפלה ותורה, והו"ע לימוד התורה שקודם התפלה. ואח"כ הוא מפריש חלה ונותנה לכהן, שיש בזה ג"כ ב' הבחי' דרצוא ושוב, שהנתינה לכהן הו"ע הרצוא שמלמטלמ"ע, ומה שהכהן אוכל את החלה הו"ע המשכה כידוע. וזהו ג"כ מה שהכתוב קוראה בשם תרומה, שיש בזה ב' פירושים⁴⁵, תרומה מלשון הרמה, שענינה הוא העלאה מלמטלמ"ע, ותרומה מלשון הפרשה⁴⁶, שענינה הוא המשכה מלמעלמ"ט. וע"ד מ"ש⁴⁷ ארוממך אלקי המלך, שיש בזה ב' פירושים⁴⁸, פירוש הא' בארוממך הוא להעלות את בחי' אלקי המלך, ופירוש ב' בארוממך הוא להמשיך הרוממות בבחי' אלקי המלך. והיינו דאלקי המלך הוא ספירת המלכות, ובתורה הוא בחי' אילנא דטו"ר, וצריך להיות בזה ב' העבודות דהעלאה והמשכה. ולאחרי המשכת בחי' הרוממות בתורה, ישנו הענין דואברכה שמך לעולם ועד⁴⁷, שיומשך ויתגלה ג"כ בעולם, וכמו שיהי' לעתיד לבוא, כמ"ש⁴⁹ ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר גו' (שגם בשר הגשמי יראה) כי פי הוי' דבר.

(45) ראה אוה"ת תרומה ס"ע א'שנה

ואילך.

(46) פרש"י תרומה כה, ב.

(47) תהלים קמה, א.

(48) ראה תו"א מקץ מ, ג.

(49) ישע"י מ, ה.

(41) ברכות יז, א.

(42) ראה סה"מ תר"ן ע' ססז. המשך

תרס"ו ע' קה ואילך.

(43) תהלים נא, יט.

(44) ראה תענית ז, א.